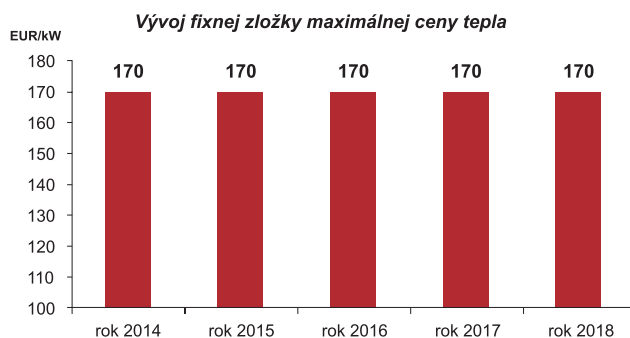
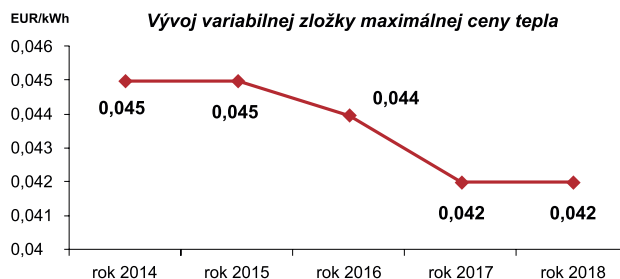

Cena za teplo sa nemení

Kľúčový výrobca tepla v meste Prešov - SPRAVBYTKOMFORT, a. s. Prešov, zahájil vykurovaciu sezónu. Teplo dodáva do 22 300 bytov, základných škôl, materských škôl a iných objektov sociálnej vybavenosti. Obyvateľov najviac zaujíma cena tepla. V akej výške je stanovená na tohtoročnú vykurovaciu sezónu pre domácnosti a nebytové priestory?

„Veľmi nás teší, že aj v začínajúcej vykurovacej sezóne môžeme pre obyvateľov Prešova a zákazníkov Spravbytkomfortu, udržať rovnakú cenu tepla ako doteraz. Aj to je jedným z našich cieľov,“ skonštatoval Paul Minarik, člen predstavenstva SPRAVBYTKOMFORT, a. s. Prešov a zástupca Facilitycomfort Viedeň. Vyzdvihol predovšetkým investície do tepelného hospodárstva v krajskom meste. „Za stabilnú cenu tepla v Prešove vďačíme jednak prezieravým a dlhodobým investíciám do obnoviteľných zdrojov, v prípade Spravbytkomfortu sú to predovšetkým kotolne na biomasu (drevnú štiepku) na Sídlišku III a na Sekčove.“ Spoločnosť investovala do ďalších modernizácií vykurovacej techniky, zaviedla vysoko efektívnu kombinovanú výrobu tepla a elektrickej energie. „A v neposlednom rade sa nám cenu za teplo darí udržať dlhodobu na rovnakej úrovni vďaka svedomitej a dôslednej práci celého motivovaného tímu pracovníkov

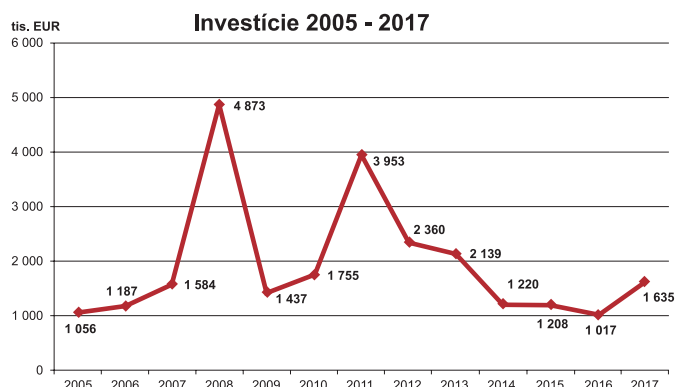
Spravbytkomfortu a Serviskomfortu. Zvýšila sa efektivita – dnes poskytuje moderné služby v teplárstve celkovo o sto pracovníkov menej ako v roku 2005, kedy Facilitycomfort vstúpil do partnerstva s mestom Prešov,“ dodal Paul Minarik.

(Pokračovanie na str. 2)

Investície od roku 2005

V Prešove bolo každoročne investované veľké množstvo finančných prostriedkov do výstavby a modernizácie tepelného hospodárstva. V grafe si môžete pozrieť vývoj a výšku investícií od roku 2005 do roku 2017. Tieto údaje sú od obdobia, kedy do spoločnosti Spravbytkomfort vstúpil rakúsky partner a vznikla spoločnosť SPRAVBYTKOMFORT, a. s. Prešov. Tá je súčasťou nadnárodného koncernu FACILITYCOMFORT GmbH Viedeň.

Od svojho vzniku v roku 2005 do roku 2017 investovala spoločnosť do modernizácie celkovo 25 miliónov eur.

Z OBSAHU

- Potrebujem nový radiátor v byte (Ako postupovať)
- Vyrábame si elektrinu sami
- Ceny energií čaká rast

Cena za teplo sa nemení

(Pokračovanie zo str. 1)

Až polovicu celej ročnej potreby tepla v Prešove pokrýva biomasa. Tým sa nemôže na Slovensku pochváliť žiadne mesto. Pracovníci riadia a sledujú všetky kotolne a výmenníkové stanice v Prešove na diaľku, z jedného miesta. To umožňuje rýchle zásahy v prípade poruchy a správne nastavenia systémov podľa počasia a potrieb zákazníkov. **„Stále je čo zlepšovať a hľadať nové možnosti, ako vyrábať teplo čo najefektívnejšie a najlacnejšie. Na tom pracujú mnohé tímy technikov vo výskumných centrách a vo výrobných spoločnostiach zameraných na výrobu kotlov. Kompetentní pracovníci Spravbytkomfortu sa zúčastňujú školení, kde získavajú vedomosti o nových trendoch v tejto oblasti a tie sa potom snažia aplikovať na pomery tepelného hospodárstva v Prešove. Takže budúcnosť vidíme v neustálom zlepšovaní a skvalitňovaní výroby tepla,“** uviedla Natália Banduričová, predsedníčka predstavenstva spoločnosti. Spravbytkomfort dnes spravuje 9 807 bytov v 270 bytových domoch. Doposiaľ prešlo procesom kompletnej rekonštrukcie v rôznom rozsahu 182 domov a preto je aj tu priestor na zníženie energetickej náročnosti budov. **„Sami vlastníci musia spraviť niečo preto, aby ušetrili náklady za teplo. Tí, ktorí to pochopia prví, musia strhnúť na svoju stranu väčšinu vlastníkov a prísť za správcom s požiadavkou na zateplenie, resp. rekonštrukciu domu. V tom momente Spravbytkomfort preberie zodpovednosť za úspešný priebeh administratívnych a realizačných procesov súvisiacich so zateplovaním a rekonštrukciou domu,“** povedala Natália Banduričová.

Tým, že sa obyvatelia bytového domu rozhodnú zrekonštruovať strechu, vymeniť okná a zateplíť fasádu, môžu ušetriť celkovú spotrebu energií domu až o 30 %. Ak k tomu pridáme ešte hydraulické vyregulovanie rozvodov tepla, tak v niektorých domoch môžu úspory presiahnuť aj 40 %.

VYRÁBAME SI ELEKTRINU SAMI

Už tretia kogeneračná jednotka v Prešove

Kogeneračná jednotka - kogenerácia je technologický proces spaľovania paliva s dvojitým efektom - výroby elektrickej energie a tepla v jednom zariadení. Umožňuje zvýšenie účinnosti využitia energie palív. U nás je to kombinovaná výroba tepla a elektrickej energie zo zemného plynu.

Vlastná výroba elektrickej energie pre centrálnu kotolňu Jazdecká sa postarala o ďalšiu úsporu nákladov. Malá kogeneračná jednotka, ktorá vyrába elektrickú energiu zo zemného plynu, zabezpečuje 52 % potrebného množstva elektrickej energie na vlastnú prevádzku centrálnej kotolne a jej biomasového kotla počas celého roka. To sa premietne do ceny tepla tým, že elektrinu už nemusíme nakúpiť od VSE. Plná prevádzka počas vykurovacej sezóny 2016/2017 priniesla úsporu nákladov 83 tisíc eur a potvrdila opodstatnenosť inštalácie

modernej technológie. Ďalšia malá kogeneračná jednotka s výkonom 199 kW bola umiestnená v centrálnej kotolni Sekčov a spustí sa do prevádzky počas vykurovacej sezóny 2017/2018. Je o niečo menšia ako na Jazdeckej ulici a šesťkrát menšia ako kogeneračná jednotka na Šváboch. Vystačí však na pokrytie spotreby elektrickej energie pre kotol na biomasu. Takto efektívne a ekonomicky investujeme do moderných technológií, ktoré prinášajú finančnú úsporu.

Potrebujem nový radiátor v byte

AKO POSTUPOVAŤ

V prvom rade je dôležité zvoliť si správny výkon radiátora a rozhodnúť sa, či chcete na radiátore zachovať pôvodný termostatický ventil, alebo ho vymeniť za nový. **Výber nevhodného výkonu radiátora** môže ovplyvniť výšku nákladov na teplo. Ak sa rozhodnete aj pre výmenu ventilu, zabezpečte si rovnaký typ ventilu. Preto, aby bol proces výmeny čo najjednoduchší a rýchly, je potrebné uvažovať o tejto výmene v letnom období.

Ak si radiátor meníte v lete, mimo vykurovacieho obdobia, celý proces je jednoduchší.

Postup: pred samotnou výmenou je nutné vopred informovať správcu o samotnom úkone. S výmenou radiátorov súvisí odborné uzatvorenie stúpačkových rozvodov a spustenie vykurovacej vody zo stúpačiek. Až po tomto úkone je možná výmena radiátora a radiátorových ventilov. Nezabudnite otvoriť opätovne termostatický ventil a skontrolovať tesnosť montážnych spojov. Vodu do systému rozvodov ústredného kúrenia je potrebné dopustiť zo strany dodávateľa tepla.

Počas vykurovacieho obdobia je celý proces zložitejší. Prácou navyše je nevyhnutnosť odzdušniť sústavu stúpačiek, aby mohla dodávka tepla opätovne fungovať bezproblémovo. Zavzdušnenie sa v takomto prípade týka veľmi často aj tých radiátorov, ktoré sa nemenili a sú súčasťou vykurovacej sústavy. Preto je nevyhnutné skontrolovať všetky radiátory na vypustenej časti sústavy.

Výmenu vykurovacích telies, ako aj následnú montáž pomerovým rozdeľovačom vykurovacích nákladov (ďalej PRVN), je potrebné nahlásiť správcovi, kvôli následnému zabezpečeniu jeho preloženia na nové teleso odborným pracovníkom v tejto oblasti. Prekládku môžu vykonávať len dodávateľia, ktorí sú zaškolení výrobcami, respektíve dodávateľom jednotlivých typov PRVN, pre zabezpečenie správnej montáže PRVN, ako aj uvedením správnych údajov o type vykurovacích telies v montážnych listoch. Pri výmene PRVN z dôvodu nefunkčnosti je taktiež potrebné výmenu nahlásiť správcovi, ktorý zabezpečí oprávnenú firmu pre realizáciu diela.

NOVÁ VYKUROVACIA SEZÓNA

Investície sú zrealizované

Veľkú a najdôležitejšiu časť servisných prác vykonali pracovníci údržby v krátkom období leta, od začiatku júna do konca augusta. To znamená mimo hlavného vykurovacieho obdobia. Nezabúdajme však, že výroba a dodávka teplej vody je celoročná, preto sa niektoré opravy tepelných zariadení nezaobíhajú bez odstávky výroby teplej vody. V tomto krátkom časovom úseku prebieha ciachovanie meračov tepla, sú vykonávané vnútorné prehliadky kotlov, tlakových nádob, opravy čerpadiel, výmena uzatváracích armatúr na potrubiach a ďalšieho množstva údržbárskych činností. Okrem pravidelného servisu a opráv tepelných zariadení sú v letom období realizované aj investičné akcie.

K najväčším investičným akciám tohto leta patrila úplná rekonštrukcia a modernizácia dvoch kotolní na Sekčove K1 a K2, ktorá sa uskutočnila za plnej prevádzky kotolní. Rekonštrukcia prebiehala v oboch kotolniach naraz, došlo k výmene starých 20-ročných teplovodných kotlov za nové kondenzačné. Inštalované boli

kotly značky Hoval s výkonom 500 kW a 1 300 kW. Zároveň boli dodané aj nové čerpadlá a prebehla aj inštalácia nových rozvodov elektriny. Rekonštrukcia bola ukončená koncom mesiaca september a vynovené kotolne už bežia v obvyklom režime.

V tomto roku bola realizovaná aj výmena kotla v centrálnej kotolni Jazdecká, kde bol pôvodný kotol z roku 1996 vymenený za nový kotol BOSCH s výkonom 6,4 MW. V ďalších

rokoch plánujeme postupne nahradiť ďalšie tri kotly už len dvoma vysokoúčinnými. Z doterajšieho celkového inštalovaného výkonu kotolne 26 MW znížime výkon na 19,2 MW. Tento výkon bude plne postačovať na výrobu tepla a teplej vody s dosiahnutím maximálnej efektívnosti pri výrobe tepla.

Ďalšou investičnou akciou, ktorá prebehla v tomto roku, je inštalácia kogeneračnej jednotky v centrálnej kotolni Sekčov, ktorá bude výrobou elektriny pokrývať spotrebu elektrickej energie biomasového kotla.

V rámci investícií boli v niektorých kotolniach inštalované nové čerpadlá s frekvenčnými meničmi. Išlo o kotolne na Ul. 17. novembra, Šafárikova, Hollého, kde prebehla zmena technológie spôsobu prípravy teplej úžitkovej vody. K ďalším možnostiam pre dosiahnutie úspory energií je aj hydraulické vyregulovanie teplej úžitkovej vody, ktoré bolo zrealizované v kotolniach K3, K4 na sídlisku Sekčov, v odovzdávacích staniciach T1 a T2, v okruhu Sídliska III K4 a K3 a odovzdávacích staniciach Sídliska III K1 a K2. Všetky investičné akcie prispievajú k neustálej modernizácii tepelného hospodárstva v meste Prešov, aby dodávka tepla bola vždy efektívna, ekologická, bezpečná a spoľahlivá s akceptovateľnou výrobnou cenou tepla.

CENY ENERGIÍ ČAKÁ RAST

Správny dodávateľ však vie pomôcť so šetrením

V posledných týždňoch médiá informujú o náraste cien energií, ako elektriny tak aj plynu, na svetových trhoch. To sa spravidla prejavuje aj na cenách elektriny a plynu na Slovensku. Ako sa na prípadný rast cien pripraviť? Podľa Romana Lipnička, obchodného riaditeľa dodávateľa energií Elgas, by sa mali spotrebiteľia začať viac zaujímať o možnosť zmeny dodávateľa. „Nielen veľké firmy, ale už aj živnostníci, malé firmy a dokonca aj väčšie domácnosti, vedia zmenou dodávateľa ušetriť,“ vysvetľuje R. Lipnička. Elgas firemným zákazníkom napríklad už viac rokov poskytuje aj energetické poradenstvo. „Aj v malých firmách, hoci sa snažia nemiňať energie zbytočne, nájdeme priestor na ďalšie úspory. Nie sú ojedinelé ani prípady, kde podnikateľovi ušetríme viac ako sú náklady spôsobené rastom cien,“ dodáva

R. Lipnička. Každá firma, či samospráva, by si podľa neho takýto „mini-audit“ mala robiť pravidelne. Práve takéto služby vedú priniesť zákazníkom pridanú hodnotu. Konkurenčné ceny sú dnes pre dobrého dodávateľa samozrejmosť. Elgas vidí svoju úlohu práve v tom byť partnerom aj malých firiem. „Pre podnikateľov je energetický audit v danom momente mimoriadny náklad. My im v tomto radi pomôžeme,“ vysvetľuje Miroslav Struž, konateľ spoločnosti Elgas. Ako dodáva, Elgas pri poradenstve čerpá aj zo skúseností materskej energetickej skupiny GGE. Tá sa zaoberá výrobou energií nielen na Slovensku, ale aj správou budov. Elgas začal poskytovať poradenstvo svojim odberateľom už pred pár rokmi, v segmente malých a stredných podnikov patril k jedným z prvých na Slovensku.

„Odberateľ si dnes zaslúži viac ako iba zmluvu a dodávku elektriny, alebo plynu. Elgas preto prináša na slovenský trh nové služby,“ vysvetľuje R. Lipnička. Práve kvôli vyššej pridanej hodnote pre zákazníkov Elgas pred pár rokmi ako prvý dodávateľ na Slovensku ponúkol združenú dodávku elektriny a plynu.

ELGAS

člen skupiny GGE

Práve inováciami v oblasti energetických produktov a služieb sa Elgas za 10 rokov vypracoval na pozíciu tretieho najväčšieho dodávateľa plynu na Slovensku. Elgas významne čerpá aj z členstva v energetickej skupine GGE, ktorá patrí k jedným z najväčších na Slovensku a pôsobí aj vo viacerých krajinách V4.

ENERGETICKÉ SLUŽBY

Energetická služba je služba poskytovaná na základe zmluvy uzatvorenej medzi poskytovateľom energetickej služby a prijímateľom energetickej služby. V jej dôsledku má prísť k preukázateľne overiteľným a merateľným, alebo k odhadnuteľným úsporám energie a k zlepšeniu energetickej efektívnosti. To umožňuje dosiahnuť finančnú alebo materiálnu výhodu pre všetky zmluvné strany získanú energeticky účinnejšou technológiou alebo činnosťou, ktorá zahŕňa prevádzku, údržbu alebo kontrolu potrebnú na poskytnutie energetickej služby.

Predmetom energetickej služby, ktorú poskytuje spoločnosť SPRAVBYTKOMFORT, a. s. Prešov, je:

- prevádzkovanie ekvitermickej regulácie objektov
- vizuálna kontrola vykurovacieho systému objektu
- pravidelné monitorovanie spotreby primárnej energie / tepla
- poskytovanie poradenstva
- zabezpečenie havarijnej služby v oblasti zásobovania elektrinou, vodou, plynom, tepelnou energiou, odvádzania odpadových vôd

Energetické služby boli využité a realizované v objektoch materských, základných a stredných škôl.

Hydraulické vyregulovanie vykurovacej sústavy, termostatizácia objektu sa vykonala v základných školách (ZŠ) na Bajkalskej a Mukačevskej ulici a na Spojenej škole na ulici Matice Slovenskej.

Hydraulické vyregulovanie vykurovacej sústavy, termostatizácia objektu, realizácia samostatného merania ústredného kúrenia pre telocvičňu s možnosťou nastavovania paramet-

rov dodávky ústredného kúrenia (ÚK) sa realizovalo v ZŠ na Sibírskej. Samostatné meranie ÚK pre telocvičňu sa realizovalo v Katolíckej spojenej škole sv. Mikuláša. Hydraulické vyregulovanie vykurovacej sústavy, termostatizácia objektu, modernizácia strojovne, ekvitermickej regulácia v objekte ZŠ na Šrobárovej.

V internáte Technickej univerzity v Košiciach bol realizovaný samostatný ohrev teplej vody.

Projekt Meranie teplej úžitkovej vody sme pripravili pre materské školy na uliciach F. Kráľa, M. Nešpora, Mukačevská, Sabinovská, Bratislavská a Zemľínska.

ČO ZNAMENÁ?

Hydraulické vyregulovanie vykurovacej sústavy

Znamená to vyregulovanie rozvo-

dov tepla (rozvodné rúry k radiátorom) tak, aby do jednotlivých miestností bolo dodávané také množstvo tepla, ktoré daná miestnosť potrebuje vzhľadom na svoju polohu (prízemie, severná alebo južná poloha), alebo charakter.

Termostatizácia objektu

Znamená to možnosť samostatne regulovať teplotu v každej miestnosti osadením termostatických ventilov s hlavicou na každý radiátor.

Ekvitermickej regulácia objektu

Znamená to nastavenie si vlastného režimu kúrenia do svojho objektu v závislosti od vonkajšej teploty, bez ohľadu na to, aký režim má centrálny zdroj. Má to význam iba u objektov napojených na centrálnu vykurovanie.

Zníženie teploty v miestnosti o 1°C znamená úsporu 6 % v nákladoch na kúrenie.

